

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ ખાતે

ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૧૩૭૮/૨૦૦૬

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી આર.પી. ધોલરીયા

=====

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના રીપોર્ટ્સને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી છે?	
૨	રીપોર્ટરને મોકલવામાં આવે કે નહીં?	
૩	શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની આખરી નકલ જોવા માંગે છે?	
૪	શું આ કેસમાં ભારતીય બંધારણ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ હુકમના અર્થઘટન અંગે કાયદાનો કોઈ નોંધપાત્ર પ્રશ્ન સમાયેલ છે?	

=====

ગુજરાત રાજ્ય....અપીલકર્તા(ઓ)

વિરુદ્ધ

ચંદ્રશેખર શરણ બસપ્પા.... સામાવાળા(ઓ)/પ્રતિવાદી(ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ:

શ્રી કે.પી. રાવલ, એપીપી, અપીલકર્તા(ઓ) નં. ૧ તરફે

શ્રી ભરત કે. દવે, એડવોકેટ, સામાવાળા(ઓ)/પ્રતિવાદી(ઓ) નં. ૧ તરફે

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી આર.પી. ધોલરીયા

તારીખ: ૦૧/૦૩/૨૦૧૭

મૌખિક ચુકાદો

૧. સ્પેશ્યલ કરપ્શન કેસ નં. ૨૫/૨૦૦૨ (જૂનો નં. ૪/૧૯૯૮) માં વિજ્ઞાન સ્પેશ્યલ જજ, ૩ જી ફાસ્ટ ટ્રેક કોર્ટ, વલસાડ દ્વારા નોંધાવવામાં આવેલ તારીખ ૨૯/૧૨/૨૦૦૫ ના નિર્દોષમુક્તિના ચુકાદા અને હુકમ સામે ધ કોડ ઓફ ક્રિમિનલ પ્રોસિજર, ૧૯૭૩ ની કલમ ૩૭૮ (૩) હેઠળ ગુજરાત રાજ્ય દ્વારા

દાખલ કરવામાં આવેલી આ અપીલ છે, જેના દ્વારા વિદ્વાન સ્પેશ્યલ જજે સામાવાળા-આરોપીને ધ પ્રિવેન્શન ઓફ કરપ્શન એક્ટ, ૧૯૮૮ ની કલમો ૭, ૧૩(૨) સાથે વાંચતા કલમ ૧૩(૧)(ડી) હેઠળની શિક્ષાપાત્ર ગુનાના આક્ષેપોમાંથી નિર્દોષ મુક્ત કર્યા હતા.

૨. કેસની ટૂંકી હકીકતો એ છે કે સામાવાળા-આરોપી સંબંધિત સમયે વેચાણવેરા ચેક પોસ્ટ, ભિલાડ, જીલ્લો વલસાડ ખાતે સેલ્સ ટેક્સ ઇન્સ્પેક્ટર તરીકે પોતાની ફરજ બજાવતા હતા. તે સમયે, ફરિયાદી શ્રી અલકેશ કાશીરામ પટેલ રબર સ્ટેમ્પનો વ્યવસાય શરૂ કરવાનું આયોજન કરી રહ્યા હતા, જેથી તેમણે ૧૩% વેચાણવેરો ચૂકવીને મુંબઈથી મશીનો ખરીદ્યા હતા અને તે સમયે આરોપીએ રજીસ્ટ્રેશન નં. MH-૪S-૩૯૭૦ ધરાવતો ટેમ્પો રોક્યો હતો જેમાં મુંબઈથી મશીન લાવવામાં આવી રહ્યું હતું અને દંડ પેટે રૂ. ૨૬,૦૦૦/- ની માગણી કરી હતી અને વાટાઘાટો પછી, આરોપીએ રૂ. ૫,૦૦૦/- ની લાંચ ચૂકવીને સદર ટેમ્પો છોડવાની ખાતરી આપી હતી. ત્યારબાદ, ફરિયાદીએ તેમને કહ્યું કે તેમની પાસે પૈસા નથી. તેથી, આરોપીએ જણાવ્યું કે તારીખ ૦૧/૦૯/૧૯૯૭ ના રોજ ભિલાડ ચેક પોસ્ટ ખાતે, ફરિયાદીએ ત્યાં હાજર અધિકારીને રૂ. ૫,૦૦૦/- આપવા જોઈએ અને તેઓ ફરિયાદીની મશીનરી છોડી દેશે. ફરિયાદી આવી લાંચ આપવા ઈચ્છતા ન હોવાથી, તેમણે એ.સી.બી. પોલીસ સ્ટેશન, વલસાડનો સંપર્ક કર્યો. ફરિયાદના આધારે ટ્રેપ ગોઠવવામાં આવી. ટ્રેપ સફળ બનાવવામાં આવી હતી અને જેના દ્વારા આરોપી સામે ધ

પ્રિવેન્શન ઓફ કરપ્શન એક્ટ, ૧૯૮૮ ની જોગવાઈઓની કલમો ૭, ૧૩(૧) (ડી) અને કલમ ૧૩(૨) હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનો નોંધવામાં આવ્યો હતો.

૩. જરૂરી તપાસ હાથ ધરવામાં આવી અને અસંખ્ય સાક્ષીઓના નિવેદનો નોંધવામાં આવ્યા. તપાસ દરમિયાન, સામાવાળા-આરોપીની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી અને, આખરે, ચાર્જશીટ રજૂ કરવામાં આવી હતી અને તે સ્પેશ્યલ કોર્ટ, વલસાડ સમક્ષ સુપ્રત કરવામાં આવી હતી જ્યાં કેસ સ્પેશ્યલ નિર્દોષમુક્તિ કેસ નં. ૨૫/૨૦૦૨ તરીકે નોંધાયો હતો. સામાવાળા-આરોપી સામે ટ્રાયલ શરૂ કરવામાં આવી હતી.

૪. હાલના સામાવાળા-આરોપી સામે કેસ સાબિત કરવા માટે, ફરિયાદપક્ષે અસંખ્ય સાક્ષીઓની તપાસ કરી છે અને અસંખ્ય દસ્તાવેજી પુરાવા પણ રજૂ કર્યા છે.

૫. ટ્રાયલના અંતે, ધ સીઆર.પી.સી. ની કલમ ૩૧૩ હેઠળ આરોપીનું નિવેદન નોંધ્યા બાદ, અને ફરિયાદપક્ષ તથા બચાવપક્ષ તરફથી દલીલો સાંભળ્યા પછી, વિદ્વાન ટ્રાયલ જજે તારીખ ૨૯/૧૨/૨૦૦૫ ના ચુકાદા અને હુકમથી સામાવાળા-આરોપીને તેમની સામે મૂકવામાં આવેલા તમામ આક્ષેપોમાંથી નિર્દોષ મુક્ત કર્યા હતા.

૬. ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા ઉપરોક્ત ચુકાદા અને હુકમથી નારાજ અને અસંતોષ્ટ થઈને, અપીલકર્તા-રાજ્યે હાલની અપીલ દાખલ કરી છે.

૭. આ કોર્ટે અપીલકર્તા-રાજ્ય તરફેના વિદ્વાન આસિસ્ટન્ટ ગવર્નમેન્ટ પ્લીડર શ્રી કે.પી. રાવલ અને સામાવાળા-આરોપી તરફેના વિદ્વાન વકીલ શ્રી ભરત કે. દવેને સાંભળ્યા છે.

૮. અપીલકર્તા-રાજ્ય તરફેના વિદ્વાન આસિસ્ટન્ટ ગવર્નમેન્ટ પ્લીડરે દલીલ કરી છે કે જોકે ફરિયાદીનો પુરાવો સુસંગત છે અને ફરિયાદી જ્યારે પંચ નં. ૧ સાથે હતા, તે સમયે ગેરકાયદેસર લાંચની રકમ અંગે પૂછ્યું ન હતું અને ફરિયાદીને મોડી રાત્રે આવવા માટે નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો. ત્યારબાદ, ફરિયાદીએ આરોપીની મુલાકાત લીધી હતી અને ફીનોફ્થલીન પાવડર વાળી કરન્સી નોટો સોંપી હતી જે ટેબલના ખાનામાંથી મળી આવી હતી અને રિકવરી કરવામાં આવી હતી અને સીઝર મેમો આપવામાં આવ્યો હતો જે પ્રાથમિક પંચનામામાં નોંધવામાં આવેલા નંબરો સાથે મળી આવતો હતો. પરિણામે, તેથી, તે કારણસર પણ માગણી અને સ્વીકાર સાબિત થયેલ માનવા જરૂરી હતા. વિદ્વાન આસિસ્ટન્ટ ગવર્નમેન્ટ પ્લીડરે દલીલ કરી છે કે વિદ્વાન સ્પેશ્યલ જજે પોષક પુરાવાના અભાવને વધુ મહત્વ આપ્યું છે. જ્યારે પણ આરોપીએ ટ્રેપમાં અગાઉથી માગણી કરી હોય અને પૈસા સ્વીકાર્યા હોય અને આ રીતે તે સફળ મળી આવી હોય ત્યારે તેમને દોષિત ઠેરવવા જોઈતા હતા. વિદ્વાન આસિસ્ટન્ટ ગવર્નમેન્ટ પ્લીડરે રજૂઆત કરી છે કે ટ્રાયલ કોર્ટનો ચુકાદો અને હુકમ કાયદાની જોગવાઈઓથી વિરુદ્ધ છે કારણ કે ટ્રાયલ કોર્ટે ફરિયાદપક્ષ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલા પુરાવાને યોગ્ય રીતે ધ્યાનમાં લીધા નથી અને કાયદાની જોગવાઈઓને જોતાં જ, એ

સ્થાપિત થાય છે કે ફરિયાદપક્ષે હાલના સામાવાળા સામેના કથિત આક્ષેપોના તમામ ઘટકો સાબિત કર્યા છે. વિદ્વાન આસિસ્ટન્ટ ગવર્નમેન્ટ પ્લીડરે આ કોર્ટને મૌખિક તેમજ સમગ્ર દસ્તાવેજ પુરાવા તરફ દોરી ગયા છે. વિદ્વાન આસિસ્ટન્ટ ગવર્નમેન્ટ પ્લીડર દ્વારા વધુમાં એવી પણ રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે વિદ્વાન જજ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ નિર્દોષમુક્તિનો ચુકાદો અને હુકમ કેસની હકીકતો દ્વારા સમર્થિત ન હોય તેવા અનુમાનો પર અને કાયદા દ્વારા પરવાનગી ન આપાયેલ ધારણા પર આધારિત છે. તેમના દ્વારા એવી પણ રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે વિદ્વાન જજે મૌખિક તેમજ દસ્તાવેજ પુરાવાનું યોગ્ય મૂલ્યાંકન કર્યું નથી અને તેના દ્વારા ધ પ્રિવેન્શન ઓફ કરપ્શન એક્ટ, ૧૯૮૮ ની જોગવાઈઓની કલમો ૭, ૧૩(૨) સાથે વાંચતા કલમ ૧૩(૧)(ડી) હેઠળના કથિત ગુના માટે સામાવાળાને નિર્દોષ મુક્ત કરીને ભૂલ કરી છે જેને રદ કરવી જરૂરી છે અને આરોપીને દોષિત ઠેરવવા જરૂરી છે.

૯. તેનાથી વિપરીત, સામાવાળા-આરોપી તરફેના વિદ્વાન વકીલ શ્રી ભરત દવે નિર્દોષમુક્તિના વાદગ્રસ્ત ચુકાદાને સમર્થન આપ્યું હતું અને દલીલ કરી હતી કે વિદ્વાન સ્પેશ્યલ જજે નિર્દોષમુક્તિનો ચુકાદો નોંધતી વખતે પૂરતા કારણો આપ્યા છે અને તારણો રેકૉર્ડ પરના પુરાવા પર આધારિત છે અને વિદ્વાન સ્પેશ્યલ જજ દ્વારા નોંધાયેલા તારણોમાં કોઈ વિકૃતિ જણાતી નથી. તેમણે દલીલ કરી છે કે ફરિયાદીના પુરાવા સિવાય, આરોપીને પ્રશ્નાસ્પદ ગુના સાથે સાંકળતો કોઈ પુરાવો ઉપલબ્ધ નથી. તેમણે વધુમાં દલીલ કરી છે કે

ફીનોફ્થલીન પાવડર વાળી કરન્સી નોટોની રિકવરીનો સંબંધ છે ત્યાં સુધી પણ, રેકૉર્ડ પર કોઈ સુસંગત પુરાવો ઉપલબ્ધ નથી. પંચનામું પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટરના કહેવાથી રિકવરી સૂચવે છે જે પંચ નં. ૨ મારફતે કરવામાં આવી હતી, જ્યારે તેમની જુબાનીમાં, ફરિયાદપક્ષના સાહેદ-૩ પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર શ્રી જાડેજાએ જુબાની આપી હતી કે તેમણે પંચ નં. ૧ મારફતે રિકવરી કરી હતી. વધુમાં તેમણે દલીલ કરી છે કે ફરિયાદમાં, પૂર્વ-માગણી શ્રી પાઠક દ્વારા કરવામાં આવી હતી જેઓ ભિલાડ ચેક પોસ્ટના ઇનચાર્જ અધિકારી હતા અને તેમની સાથે સમગ્ર વાતચીત થઈ હતી અને ફરિયાદીને તેમના દ્વારા એવું પણ જણાવવામાં આવ્યું હતું કે તેઓ ગેરકાયદેસર લાંચની રકમ ઘટાડવા માટે અન્ય એક અધિકારી શ્રી વી. એમ. પટેલના હોદ્દાનો ઉપયોગ પણ કરશે. જોકે, ઉપરોક્ત બંને વ્યક્તિઓને આરોપી તરીકે દર્શાવવામાં આવ્યા હતા અને તેથી, હાલના આરોપીની ઓળખ પણ સ્થાપિત થતી નથી. તેમણે એ પણ દલીલ કરી છે કે ધી ઇન્ડિયન એવિડન્સ એક્ટની જોગવાઈઓ મુજબ, આરોપીની ઓળખ શંકાસ્પદ છે અને તેના માટે પણ તેમને પ્રશ્નાસ્પદ ગુના સાથે સાંકળી શકાય નહીં. તેઓ આથી રજૂઆત કરે છે કે વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નોંધાયેલા તારણમાં આ કોર્ટ દ્વારા કોઈ હસ્તક્ષેપની જરૂર નથી.

૧૦. આ કોર્ટે રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ મૌખિક તેમજ દસ્તાવેજી પુરાવાનું ઝીણવટપૂર્વક અવલોકન કર્યું છે અને ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ વાદગ્રસ્ત ચુકાદા અને હુકમ તેમજ પેપર બુક અને ફરિયાદપક્ષ દ્વારા રજૂ કરવામાં

આવેલા પુરાવાનું સંપૂર્ણ રીતે અવલોકન કર્યું છે અને અપીલકર્તા-રાજ્ય તરફેના વિદ્વાન આસિસ્ટન્ટ ગવર્નમેન્ટ પ્લીડર અને સામાવાળા-આરોપી તરફેના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતો પર પણ વિચારણા કરી છે.

૧૧. હાલની કાર્યવાહીના સંબંધિત પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલને સાંભળ્યા પછી અને વાદગ્રસ્ત ચુકાદા તેમજ રેકૉર્ડ અને કાર્યવાહીનું અવલોકન કર્યા પછી, ફરિયાદપક્ષના કથન મુજબ, એ સ્પષ્ટપણે બહાર આવે છે કે ફરિયાદી ફરિયાદપક્ષના સાહેદ-૧ સુરતમાં માધવ પોલિફ્લેક્સના નામે રબર સ્ટેમ્પ બનાવવાનો પોતાનો વ્યવસાય ચલાવતા હતા અને તેઓ મુંબઈથી માલસામાન ખરીદતા હતા અને તેમણે મુંબઈથી માલસામાન ખરીદ્યો હતો અને જ્યારે સદર માલસામાન મુંબઈથી સુરત તરફ MH-૪S-૩૯૭૦ રજીસ્ટ્રેશન નંબર ધરાવતા ટેમ્પોમાં લઈ જવામાં આવી રહ્યો હતો, ત્યારે ભિલાડ ચેક પોસ્ટના અધિકારી દ્વારા તેને અટકાવવામાં આવ્યો હતો અને ગુજરાત રાજ્યમાં વસૂલવાપાત્ર વેચાણવેરો ન ભરવા બદલ દંડ પેટે રૂ. ૨૬,૦૦૦/- ચૂકવવા નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો જેના માટે સદર દંડ ટાળવા માટે, અપીલકર્તા-આરોપીએ રૂ. ૫,૦૦૦/- ની માગણી કરી હતી અને ટ્રેપ દરમિયાન, તેઓ રૂ. ૫,૦૦૦/- ની ફીનોફ્થલીન પાવડર વાળી કરન્સી નોટો સાથે રંગેહાથ ઝડપાઈ ગયા હતા અને તેના દ્વારા ધ પ્રિવેન્શન ઓફ કરપ્શન એક્ટ, ૧૯૮૮ ની જોગવાઈઓની કલમો ૭, ૧૩(૨) સાથે વાંચતા કલમ ૧૩(૧)(ડી) હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનો કર્યો હતો.

૧૨. ફરિયાદપક્ષના સાહેદ-૧, ફરિયાદી અલકેશભાઈએ જુબાની આપી છે કે તેઓ માધવ પોલિફ્લેક્સના નામે રબર સ્ટેમ્પ બનાવવાનો પોતાનો વ્યવસાય ચલાવતા હતા અને તેઓ પોતાની પ્રોડક્ટ તૈયાર કરવા માટે મુંબઈથી કાચો માલ ખરીદતા હતા. તેમણે જુબાની આપી છે કે જે ટેમ્પોમાં માલસામાન ભરેલો હતો તેને ભિલાડ ચેક પોસ્ટના અધિકારીઓએ અટકાવ્યો હતો. તેમણે જુબાની આપી છે કે ત્યારબાદ મુંબઈના તેમના વિકેતાએ તેમને જાણ કરી કે તેમની પાસે સેલ્સ ટેક્સ નંબર નથી, તેથી, ભિલાડ ચેક પોસ્ટના અધિકારીઓએ તેમને સેલ્સ ટેક્સ ન ભરવા બદલ વેચાણવેરાના દંડ પેટે રૂ. ૨૬,૦૦૦/- ચૂકવવા કહ્યું હતું. તેમણે જુબાની આપી છે કે ત્યારબાદ પછીના દિવસે, તેમણે વ્યક્તિગત રીતે ભિલાડ ચેક પોસ્ટની મુલાકાત લીધી અને તે સમયે, ચેક પોસ્ટ પર એક અધિકારી મળી આવ્યા પરંતુ તેમણે પોતાનું નામ જાહેર કર્યું ન હતું પરંતુ તેમણે રૂ. ૧૦,૦૦૦/- ની માગણી કરી અને ત્યારબાદ તે ઘટાડીને રૂ. ૫,૦૦૦/- કરવામાં આવી હતી. તેમણે જુબાની આપી છે કે તેઓ આવી લાંચ આપવા ઈચ્છતા ન હોવાથી, તેમણે એસીબી, વલસાડનો સંપર્ક કર્યો અને ફરિયાદ નોંધાવી અને ત્યારબાદ એસીબી વલસાડ દ્વારા ટ્રેપ ગોઠવવાની વ્યવસ્થા કરવામાં આવી અને પંચોની માંગણી કરવામાં આવી અને ટ્રેપ ગોઠવવામાં આવી. તેમણે જુબાની આપી છે કે તે સમયે, તેઓ પંચ નં. ૧ સાથે ગયા હતા અને ભિલાડ ચેક પોસ્ટના અધિકારીઓની મુલાકાત લીધી હતી અને ચેક પોસ્ટના સદર અધિકારીઓએ પૂછ્યું હતું કે તેઓ કોઈ પૈસા લાવ્યા છે કે નહીં અને

ત્યારબાદ તેમને તેમની સાથે રહેલી વ્યક્તિ અંગે પણ પૂછવામાં આવ્યું હતું જેના પર તેમણે જવાબ આપ્યો હતો કે તેઓ ભાગીદાર છે અને તેમની હાજરીમાં તેઓ રકમ ચૂકવી શકે છે. તેમણે જુબાની આપી છે કે તે સમયે, આરોપીએ સ્વીકારવાનો ઇનકાર કર્યો હતો અને તેમને ૧૦:૦૦ વાગ્યે એકલા આવવા નિર્દેશ આપ્યો હતો. તેમણે જુબાની આપી છે કે ત્યારબાદ ફરિયાદીએ સદર હકીકત દરોડા પાડનાર અધિકારી શ્રી જાડેજાને જણાવી અને શ્રી જાડેજાએ તેમને પંચ નં. ૧ ના બદલે પંચ નં. ૨ ને પોતાની સાથે લઈ જવા કહ્યું અને ત્યારબાદ તેઓ બંને પંચો સાથે આશરે ૧૦:૦૦ વાગ્યે ભિલાડ ચેક પોસ્ટના બૂથ તરફ આગળ વધ્યા અને ઓફિસની નજીક પહોંચતાં, તેઓ એકલા સદર અધિકારી પાસે ગયા અને બંને પંચો બહાર ઊભા હતા અને સદર અધિકારીઓએ પૂછ્યું કે શું તેઓ પૈસા લાવ્યા છે જેના પર તેમણે હકારાત્મક જવાબ આપ્યો અને અધિકારીઓએ તેમને ટેબલના ખાનામાં પૈસા મૂકવા કહ્યું અને તેથી તેમણે ટેબલના ખાનામાં ફીનોક્સલીન પાવડર વાળી કરન્સી નોટો મૂકી દીધી અને ત્યારબાદ તેમણે નક્કી કરેલો ઇશારો કર્યો અને જેના કારણે દરોડા પાડનાર ટુકડીના અન્ય સભ્યો ત્યાં આવ્યા અને રંગેહાથ ઝડપી લીધા અને ફીનોક્સલીન પાવડર વાળી કરન્સી નોટોની રિકવરી કરવામાં આવી અને અલ્ટ્રા વાયોલેટ લેમ્પ દ્વારા એન્ટ્રેસીન પાવડરનો ટેસ્ટ કરવામાં આવ્યો જે નકારાત્મક મળી આવ્યો હતો. કોર્ટમાં, ફરિયાદીએ રૂ. ૫,૦૦૦/- ની માગણી કરનાર અને સ્વીકારનાર આરોપીને ઓળખી બતાવ્યા. ઉલટતપાસમાં, તેમણે કબૂલ કર્યું છે કે તેમને ભિલાડ ચેક

પોસ્ટ પર ફરજ પરના અધિકારીઓ એવા એક શ્રી પાઠક અને શ્રી વી. એમ. પટેલ સાથે તેમના માલસામાનનો નિકાલ કરવા અંગે વાત કરવા માટે કહેવામાં આવ્યું હતું. તેમણે એ પણ કબૂલ કર્યું છે કે અગાઉની રાત્રે, તેમની શ્રી પાઠક સાથે વાતચીત થઈ હતી. તેમણે એ પણ કબૂલ કર્યું છે કે જ્યારે તેમણે ફીનોક્થલીન પાવડર વાળી કરન્સી નોટો સોંપી, ત્યારે તેઓ એકલા હતા. તેમણે કબૂલ કર્યું છે કે તેઓ એવું કહી શકે નહીં કે તેમનો ટેમ્પો હાલના આરોપી દ્વારા અટકાવવામાં આવ્યો હતો. તેમણે એ પણ કબૂલ કર્યું છે કે ભિલાડ ચેક પોસ્ટ પર કેટલા અધિકારીઓ કામ કરતા હતા તેનો તેમને કોઈ ખ્યાલ નહોતો. તેમણે એ પણ કબૂલ કર્યું છે કે તેમણે ચેક પોસ્ટના અધિકારી શ્રી પાઠક સાથે વાત કરી હતી અને તેમને મળવા નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો પરંતુ તેમણે અન્ય કોઈ અધિકારીનું નામ તેમને આપ્યું ન હતું.

૧૩. ફરિયાદપક્ષના સાહેદ-૨, મનહરલાલ મોરારજી શર્મા જેમની અધિકૃત પંચ તરીકે માંગણી કરવામાં આવી હતી, જેઓ સંબંધિત સમયે ફરિયાદપક્ષના સાહેદડી, વલસાડની કચેરીમાં ફરજ બજાવતા હતા, તેમણે જુબાની આપી છે કે તેમની પંચ તરીકે માંગણી કરવામાં આવી હતી અને તેમણે પંચ તરીકે કામ કર્યું હતું, જોકે, પોતાની ઉલટતપાસમાં, તેમણે કબૂલ કર્યું છે કે જ્યારે તેઓ પહેલીવાર આરોપીની ઓફિસે ગયા, ત્યારે આરોપીએ કોઈ રકમની માગણી કરી ન હતી. તેમણે એ પણ કબૂલ કર્યું છે કે તે સમયે, ફરિયાદીએ રકમ સોંપવાની તૈયારી દર્શાવી હતી પરંતુ આરોપીએ તે સ્વીકારવાનો ઇનકાર કર્યો હતો. તેમણે

કબૂલ કર્યું છે કે બીજી વખતે તેઓ તેમની ઓફિસથી દૂરના સ્થળે ઊભા હતા. પરિણામે, તેથી, તેઓ વાતચીત સાંભળી શક્યા ન હતા અને આરોપીને પૈસા સોંપવા અંગે જોઈ શક્યા ન હતા. તેમણે એ પણ કબૂલ કર્યું છે કે તેઓ એ વ્યક્તિને ઓળખતા ન હતા જેણે ટેબલના ખાનામાં પૈસા મૂક્યા હતા. તેમણે કબૂલ કર્યું છે કે ટ્રેપ દરમિયાન, રમેશભાઈ પટેલે અધિકારીઓના ટેબલના ડાબા ખાનામાંથી પૈસા શોધી કાઢ્યા હતા.

૧૪. ફરિયાદપક્ષના સાહેદ-૩ અંબાપ્રતાપસિંહ ચંદ્રવિલાસસિંહ જાડેજાએ જુબાની આપી છે કે તેઓ વલસાડ ખાતે એસીબી, પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર તરીકે ફરજ બજાવતા હતા અને તેમણે ભિલાડ ચેક પોસ્ટના અધિકારીઓ સામે અલકેશ પટેલની ફરિયાદ નોંધાવેલી. તેમણે ત્યારબાદ પંચોની માંગણી કરી હતી અને દરોડો પાડ્યો હતો. દરોડા દરમિયાન, તેમણે આરોપીની નજીક પડેલા ટેબલના ખાનામાંથી પંચ નં. ૧ મારફતે ફીનોક્ષલીન પાવડર વાળી કરન્સી નોટો શોધી કાઢી હતી.

૧૫. ફરિયાદપક્ષના સાહેદ-૪ મહાવીરસિંહ પ્રવીણસિંહ રાઓલે જુબાની આપી છે કે તેમણે બાકીની તપાસ હાથ ધરી હતી અને ચાર્જશીટ રજૂ કરી હતી. તેમણે જુબાની આપી છે કે તેમણે સુરત ખાતે ફરિયાદીનું વધુ એક નિવેદન નોંધ્યું હતું.

૧૬. રેકૉર્ડ પરના પુરાવાના એકંદર પૃથ્થકરણ પરથી, તારીખ ૧૫/૦૮/૧૯૯૭ ના રોજ અલકેશભાઈ પટેલ દ્વારા નોંધાવવામાં આવેલી ફરિયાદમાંથી બહાર

આવતી વિગતો અને વિવરણ જોતાં, એ બહાર આવે છે કે ફરિયાદીને એક અધિકારી શ્રી પાઠક સાથે વાતચીત થઈ હતી અને તેમણે તેમની પાસેથી રૂ. ૨૬,૦૦૦/- નો દંડ ટાળવા માટે ગેરકાયદેસર લાંચની રકમની માગણી કરી હતી અને તેમણે સદર ચેક પોસ્ટમાં અધિકારી તરીકે કામ કરતા શ્રી વી. એમ. પટેલના હોદ્દાનો ઉપયોગ કરવા અંગે પણ વાત કરી હતી. જોકે, ૧૪/૦૮/૧૯૯૭ ના રોજ જ્યારે તેમણે મુલાકાત લીધી, ત્યારે અન્ય એક અધિકારી ત્યાં મળી આવ્યા હતા પરંતુ તે માણસે પોતાનું નામ જાહેર કર્યું ન હતું જોકે તે અધિકારીએ શરૂઆતમાં રૂ. ૧૦,૦૦૦/- ની માગણી કરી હતી જે ઘટાડીને રૂ. ૫,૦૦૦/- કરવામાં આવી હતી અને તેમને ૧૫/૦૮/૧૯૯૭ ની બપોરે ગેરકાયદેસર લાંચની રકમ સાથે આવવા નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો. ક્યાંય પણ, ભિલાડ ચેક પોસ્ટ ખાતે ફરજ બજાવતા આવા અધિકારીનું નામ એસીબી, વલસાડ સમક્ષ ૧૫/૦૮/૧૯૯૭ ના રોજ નોંધાવવામાં આવેલી ઉપરોક્ત ફરિયાદમાંથી બહાર આવતું નથી. તેવી જ રીતે, પંચ નં. ૧, અલકેશભાઈ પટેલના સમગ્ર પુરાવા જોતાં, ક્યાંય પણ તેમની મુખ્ય તપાસમાં, હાલના અપીલકર્તા-આરોપીનું નામ જાહેર થતું નથી. જોકે, છેલ્લા પ્રશ્નમાં, તેઓ ગેરકાયદેસર લાંચની રકમની માગણી કરનાર અને સ્વીકારનાર વ્યક્તિ તરીકે પોતાનો પુરાવો નોંધતી વખતે નામ આપ્યા વિના આરોપીને ઓળખી બતાવે છે. જ્યાં સુધી ટ્રેપ સમયે ફરિયાદી સાથે રહેલા ફરિયાદપક્ષના સાહેદ-૨ ના પુરાવાનો સંબંધ છે, તે ફરિયાદપક્ષ માટે કોઈ મદદરૂપ નથી કારણ કે માન્ય અને

નિઃશંકપણે તેમણે આરોપી અને ફરિયાદી વચ્ચેની કોઈ વાતચીત સાંભળી ન હતી કે આરોપીને ફીનોક્ષલીન પાવડર વાળી કરન્સી નોટો સોંપવાનો કોઈ વ્યવહાર જોયો ન હતો.

૧૭. જ્યાં સુધી આરોપીની ઓળખનો સંબંધ છે, જ્યારે ફરિયાદી દ્વારા નક્કી કરેલો ઇશારો કરવામાં આવ્યો ત્યારે પંચનામાનો બીજો ભાગ દોરતી વખતે તે જાહેર થઈ હોય તેવું જણાય છે. દરોડા પાડનાર ટુકડીના સભ્યો તે સમયે આરોપીની ઓફિસે ગયા હતા, એસીબી અધિકારીઓએ ભિલાડ ચેક પોસ્ટના અધિકારીઓનું નામ પૂછ્યું હતું અને તેની હાજરીમાં તેમણે પોતાનું નામ "ચંદ્રશેખર", સેલ્સ ટેક્સ ઇન્સ્પેક્ટર તરીકે જાહેર કર્યું હતું. ત્યાં સુધી ફરિયાદમાં કે કોઈ કાર્યવાહીમાં તેમનું નામ જાહેર થયું નથી. ત્યારબાદ, રેકૉર્ડ પરના અન્ય પુરાવાના એકંદર મૂલ્યાંકન પરથી, જ્યારે પણ ફરિયાદમાંથી બહાર આવતી વિગતો મુજબ, અન્ય કોઈ અધિકારી એટલે કે શ્રી પાઠકે ગેરકાયદેસર લાંચની માગણી કરી હોય અને જે અધિકારી અન્ય અધિકારીની મદદથી ટ્રેપ દરમિયાન પકડાઈ ગયા હોય, તે કિસ્સામાં, જે વ્યક્તિ ફીનોક્ષલીન પાવડર વાળી કરન્સી નોટો સાથે રંગેહાથ પકડાઈ ગઈ હતી તેને ગેરકાયદેસર લાંચની રકમ સોંપી હતી તે અંગે ઓળખી બતાવતાં ફરિયાદીનું વધુ એક નિવેદન નોંધીને સ્થાપિત કરવી જરૂરી હતી અને તે તેમની જુબાની દરમિયાન પણ સાબિત કરવી જરૂરી હતી. જોકે, તેમની જુબાનીમાં, આરોપીની ઓળખ સ્થાપિત કરવા અંગે, કંઈ પણ બહાર આવતું નથી. જોકે તેમનું નિવેદન સુરત ખાતે દૂરના સ્થળે નોંધવામાં

આવ્યું હતું, તે સમયે, માન્ય રીતે એ નોંધવામાં આવે છે કે આરોપીને પણ ત્યાં લઈ જવામાં આવ્યા હતા અને તેમની દ્વારા તેને ઓળખવામાં પણ આવ્યા હતા. બાબતને તે ઢ્રષ્ટિકોણથી જોતાં, આરોપીની ઓળખ પણ શંકાસ્પદ બને છે. તપાસ અમલદારના કહેવાથી અને પૂછવામાં આવતાં પંચનામાનો બીજો ભાગ દોરતી વખતે જાહેર થયેલી ઓળખ, આરોપીએ પોલીસ અધિકારી સમક્ષ પોતાનું નામ જાહેર કર્યું હતું જેનો ઉપયોગ આરોપીની ઓળખ સ્થાપિત કરવા પુરાવા તરીકે કરી શકાય નહીં. તે ધી ઇન્ડિયન એવિડન્સ એક્ટની કલમ ૨૫ અને ૨૬ ની જોગવાઈઓથી બાદશ્રેણીમાં આવી શકે છે. તેનાથી અલગ, આરોપીની ઓળખ માટે, કોઈ અન્ય પુરાવો ઉપલબ્ધ નથી.

૧૮. જ્યાં સુધી માગણી, સ્વીકાર અને રિકવરીનો સંબંધ છે જે લાંચના કેસમાં મહત્વના ઘટકો છે, હાલના કેસમાં, નિઃશંકપણે, પંચોએ બનાવ સાંભળ્યો નથી અને જોયો નથી. રેકૉર્ડ પર ફરિયાદીનો એકમાત્ર પુરાવો ઉપલબ્ધ છે. જોકે માગણી અંગે અને આરોપીએ ફરિયાદીને ટેબલના ખાનામાં મૂકવા માટે નિર્દેશ આપીને ફીનોક્થલીન પાવડર વાળી કરન્સી નોટો સ્વીકારવા અંગે પુરાવો સુસંગત છે. જોકે, ફીનોક્થલીન પાવડર વાળી કરન્સી નોટોની રિકવરીનો સંબંધ છે ત્યાં સુધી, ફરિયાદપક્ષ સુસંગત પુરાવો રેકૉર્ડ પર લાવ્યો નથી. ફરિયાદીની જુબાની મુજબ, તે રિકવર કરવામાં આવી હતી. સંબંધિત સમયે દોરવામાં આવેલા સમકાલીન પંચનામા મુજબ રેકૉર્ડ પર કોઈ સુસંગત પુરાવો ઉપલબ્ધ નથી, જે દર્શાવે છે કે દરોડા પાડનાર અધિકારી શ્રી જાડેજાના કહેવાથી,

ફરિયાદપક્ષના સાહેદ-૩ પંચ નં. ૨ એ ખાનામાંથી ફીનોફ્થલીન પાવડર વાળી કરન્સી નોટો રિકવર કરી હતી જ્યારે શ્રી જાડેજાની જુબાનીમાં, તેમણે જુબાની આપી હતી કે જડતી હાથ ધરતી વખતે, ટેબલના ખાનામાંથી પંચ નં. ૧ મારફ્ટે ફીનોફ્થલીન પાવડર વાળી કરન્સી નોટો રિકવર કરવામાં આવી હતી.

૧૯. નિઃશંકપણે, એવો કેસ નથી કે આરોપીએ પોતાના હાથે રકમ સ્વીકારી હતી. રકમ ટેબલના ખાનામાંથી મળી આવી હતી અને અલ્ટ્રા વાયોલેટ લેમ્પ દ્વારા એન્ટ્રેસીન પાવડરનો ટેસ્ટ નકારાત્મક મળી આવ્યો હતો. જ્યાં સુધી આરોપીનો સંબંધ છે, તેમને કેસમાં ખોટી રીતે ફસાવવામાં આવ્યા હોવાના આરોપી દ્વારા આપવામાં આવેલા ખુલાસાના સંદર્ભમાં, તેમના ખુલાસાનું પણ તે લાઈન પર મૂલ્યાંકન કરવું જરૂરી છે. નિઃશંકપણે, ભિલાડ ચેક પોસ્ટ એક ખુદ્દી જગ્યા છે જેમાં કામગીરી અને અન્ય બાબતો રસ્તા પર નાની ક્યુબિકલ પ્રકારની કેબિનો બનાવીને સંચાલિત કરવામાં આવે છે. બાબતને તે ઢ્રષ્ટિકોણથી જોતાં, જ્યારે પણ ખાનામાંથી પૈસા મળી આવ્યા હોય અને ફરિયાદીના પુરાવા સિવાય, કોઈએ ફરિયાદીના પુરાવાને સમર્થન આપ્યું ન હોય. ખાનામાં સદર રકમ પધરાવી દીધી હોવાની શક્યતાને નાકારી શકાય નહીં અને જ્યાં સુધી આ મુદ્દાનો સંબંધ છે, વિદ્વાન સ્પેશ્યલ જજે પૂરતા કારણો નોંધ્યા છે. આ કોર્ટ પણ વિદ્વાન સ્પેશ્યલ જજ દ્વારા આપવામાં આવેલા કારણો સાથે સહમત થાય છે.

૨૦. ઉપર નોંધાયેલા કારણોસર, એવું જણાય છે કે વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટે રેકૉર્ડ પરના પુરાવાનું યોગ્ય મૂલ્યાંકન કર્યું છે અને આરોપીને તેમની સામે મૂકવામાં

આવેલા આક્ષેપોમાંથી યોગ્ય રીતે નિર્દોષ મુક્ત કર્યા છે જેમાં આ કોર્ટ દ્વારા કોઈ હસ્તક્ષેપની જરૂર નથી. આ કોર્ટનો એવો વિચારાયેલ અભિપ્રાય છે કે સામાવાળાને તેમની સામે મૂકવામાં આવેલા આક્ષેપોમાંથી નિર્દોષ મુક્ત કરવામાં ટ્રાયલ કોર્ટ સંપૂર્ણપણે ન્યાયી હતી. આ કોર્ટને જણાય છે કે ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નોંધાયેલા તારણો તદ્દન વ્યાજબી અને યોગ્ય છે અને સદર તારણો નોંધવામાં, તેના દ્વારા કોઈ ગેરકાયદેસરતા કે ક્ષતિ આચરવામાં આવી નથી. તેથી, આ કોર્ટ કચેરી દ્વારા નોંધાયેલા તારણો, આખરી નિષ્કર્ષ અને નિર્દોષમુક્તિના પરિણામી હુકમ સાથે સંપૂર્ણપણે સહમત છે અને તેથી તેમાં હસ્તક્ષેપ કરવાનું કોઈ કારણ જણાતું નથી. એ પણ પ્રસ્થાપિત કાનૂની સ્થિતિ છે કે નિર્દોષમુક્તિની અપીલમાં, અપીલ કોર્ટે ચુકાદો ફરીથી લખવાની અથવા નવી કારણમીમાંસા આપવાની જરૂર નથી જ્યારે નીચલી કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા કારણો વ્યાજબી અને યોગ્ય જણાય. તદ્દનુસાર, હાલની અપીલ કોઈ ગુણદોષ વિનાની છે અને ફગાવી દેવાને પાત્ર છે.

૨૧. પરિણામે, હાલની અપીલ આથી ફગાવવામાં આવે છે. રેકૉર્ડ અને કાર્યવાહી સત્વરે ટ્રાયલ કોર્ટને પરત મોકલી આપવા. જામીનખત અને જામીન, જો કોઈ હોય તો, રદ થાય છે. જામીનદાર પણ, જો કોઈ આપેલ હોય તો, મુક્ત થાય છે. ચૂકવેલ દંડ, જો કોઈ હોય તો, સત્વરે પરત કરવો. ખર્ચ અંગે કોઈ હુકમ નથી.

(આર.પી. ધોલરીયા, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.